

KVIZ Zaštita i spašavanje

PITANJA I ODGOVORI ZA UČENIKE OD 5.- 8. RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE

Bodovanje: 2 boda – u cijelosti točan odgovor; 1 bod – djelomično točan, 0 bodova - netočan odgovor . Dakle, svaki razred može osvojiti maksimalno 12 bodova.

1. Jedinstveni europski broja za hitne službe?
112
2. Telefonski broj hitne službe – vatrogasci?
193
3. Telefonski broj hitne službe – hitna pomoć?
194
4. Telefonski broj hitne službe – policija?
192
5. Telefonski broj hitne službe Nacionalna središnjica za usklađivanje traganja i spašavanja na moru (MRCC-Rijeka)?
195
6. Preko kojeg broja se aktivira Hrvatska gorska služba spašavanja?
112
7. U slučaju požara koje brojeve telefona hitnih službi treba nazvati?
193 ili 112
8. U slučaju poplave koje brojeve telefona hitnih službi treba nazvati?
112 ili 193
9. U slučaju prometne nesreće koje brojeve telefona hitnih službi treba nazvati?
112 ili 192
10. U slučaju povrede koje brojeve telefona hitnih službi treba nazvati?
194 ili 112
11. U slučaju nesreće na moru koje brojeve telefona hitnih službi treba nazvati?
112 ili 195
12. U slučaju krađe ili razbojstva koje brojeve telefona hitnih službi treba nazvati?
112 ili 192
13. U slučaju da se izgubimo u šumi koje broj telefona hitne službe treba nazvati?
112

14. Koja boja lampe se nalazi na automobilima hitnih službi?
a) žuta
b) crvena
c) plava (točno)
15. Koje boje su vatrogasna vozila?
a) bijela
b) crvena (točno)
c) žuta
d) plava
16. Tko osim ljudi može pomagati u nesrećama?
a) kornjače
b) psi (točno)
c) mačke
17. Što uglavnom rade vatrogasci?
Gase požar, pomažu u slučaju poplava, prometnih nesreća, nevremena...
18. Koju opremu uglavnom koriste vatrogasci?
Vatrogasna vozila i vatrogasna crijeva.
19. Što radi hitna pomoć?
Pomaže bolesnima i povrijeđenim ljudima.
20. Glavne snage zaštite i spašavanja u RH?
a) vatrogasci
b) hitna pomoć
c) policija
d) Hrvatska gorska služba spašavanja
e) Lučka kapetanija
21. Koje su to glavne dodatne snage zaštite i spašavanja u RH?
a) Crveni križ
b) Civilna zaštita
c) Udruge potražnih pasa
22. Tko osim redovnih i dodatnih snaga zaštite i spašavanja pomaže ljudima u slučaju nesreća?
Hrvatska vojska
23. Što znači skraćenica „JVP“?
Javna vatrogasna postrojba
24. Što znači skraćenica „DVD“?
Dobrovoljno vatrogasno društvo

25. Što znači skraćenica „HGSS“?
Hrvatska gorska služba spašavanja
26. Što znači skraćenica „CK“?
Crveni križ
27. Što znači skraćenica „PU“?
Policajska uprava
28. Što znači skraćenica „CZ“?
Civilna zaštita
29. Što znači skraćenica „ZZHM“?
Zavod za hitnu medicinu
30. Kakve vatrogasne postrojbe mogu biti po statusu vatrogasaca u njima?
a) profesionalne – JVP (Javne vatrogasne postrojbe)
b) dobrovoljne – DVD (Dobrovoljna vatrogasna društva)
31. Da li su pripadnici HGSS profesionalci ili volonteri?
volonteri (točno)
32. Kakve vrste mogu biti nesreće?
a) prirodne
b) koje su prouzročili ljudi
33. Koje vrste prirodnih nesreća se mogu dogoditi?
a) potres
b) poplava
c) orkansko nevrijeme
d) klizišta
e) poledice, tuča, snježne oborine
34. Kakve vrste mogu biti nesreće koje su prouzročili svojim djelovanjem ljudi?
a) nesreće u prometu
b) nesreće u postrojenjima
35. Kakve prometne nesreće mogu biti ovisno o vrsti prijevoza?
a) cestovne
b) željezničke
c) zračne
d) brodske
36. S kojom vrstom prometala su najučestalije prometne nesreće?
cestovnim vozilima

37. Čemu služe potražni psi?
- a) koriste se za hvatanje lopova
 - b) traže unesrećene/izgubljene osobe (točno)
 - c) služe za terapiju bolesnim osobama
 - d) koriste se u cirkusu za trikove
38. Gdje se uglavnom koriste potražni psi?
- a) za traženje u snježnim lavinama
 - b) za traženje u šumi
 - c) za traženje u ruševinama
 - d) sve navedeno (točno)
39. Potražni psi traže ljude zbog svog odličnog...
- a) vida
 - b) sluha
 - c) njuha (točno)
 - d) psećih šapa
40. Kad potražni psi pronađu osobu što čine?
- a) laju (točno)
 - b) ližu unesrećenog
 - c) legnu i čekaju
 - d) griju unesrećenog
41. Kako se zove osoba koja rukovodi s potražnim psima?
- a) krotitelj životinja
 - b) veterinar
 - c) vodič (točno)
 - d) šetač
42. Koju vrstu nagrade potražni psi dobiju kada pronađu unesrećenu osobu?
- a) 1 kg mesa
 - b) 1 kg kosti
 - c) igračku (točno)
 - d) mogu spavati na krevetu
43. Kada nazoveš brojeve hitnih službi jer ti je potrebna pomoć kako moraš govoriti?
- a) govoriti jako brzo
 - b) govoriti polako i razgovijetno (točno)
44. Što je najvažnije reći kada nazoveš brojeve hitnih službi
- a) ime i prezime
 - b) odakle zoveš
 - c) što se je dogodilo
 - d) kakva pomoć ti je potrebna
 - e) dali ima povrijeđenih osoba
 - f) tko se još nalazi s tobom

45. Ako zbog požara ne možemo izaći iz prostorije, a nemamo telefon da zovemo vatrogasce, moramo se:
- sakriti se ispod stola ili kreveta
 - pokušati doći do prozora, otvoriti ga i glasno dozivati u pomoć (točno)
46. Koja od navedenih rečenica je točna?
- U slučaju požara i zadimljenosti u prostoriji u kojoj se nalazimo treba se držati što niže i bliže podu jer je temperatura i zadimljenost veća u gornjim dijelovima prostorije. (točno)
 - U slučaju požara i zadimljenosti u prostoriji u kojoj se nalazimo treba se držati što više i bliže stropu jer je temperatura i zadimljenost veća u donjim dijelovima prostorije.
47. Ako vidiš da oko vrata ulazi dim u prostoriju u kojoj se nalaziš:
- otvoriti ćeš vrata i istrčati van iz prostorije
 - provjeriti da li je kvaka na vratima topla jer ukoliko je topla iza vrata je požar i nećeš otvoriti vrata nego ćeš vikati kroz prozor i tražiti pomoć (točno)
48. U blizini otvorene vatre ili plinskih štednjaka na sebi je dobro imati:
- jako široku odjeću i rukave
 - usku odjeću i rukave (točno)
49. Ako se zapali televizor treba ga gasiti
- vodom
 - aparatom za gašenje s ugljičnim dioksidom i prahom (točno)
50. Ako se zapali ulje u loncu, tavi ili nekoj drugoj posudi:
- moramo isključiti plin ili struju (točno)
 - ne smijemo isključiti plin ili struju
51. Ako nam se zapali ulje (masnoća) na štednjaku:
- treba ga gasiti vodom
 - ne smijemo zapaljeno ulje gasiti vodom (točno)
52. U slučaju da nam nešto gori u loncu na štednjaku što je najbolje napraviti?
- Posudu pokriti poklopcem.
53. U slučaju da nam nešto gori u loncu na štednjaku zašto je najbolje posudu pokriti poklopcem?
- Da spriječimo dolazak kisika koji nam je neophodan da bi vatra mogla gorjeti.
54. Ako vatra zahvati našu odjeću najbolje je:
- brzo trčati
 - baciti se na pod i kotrljati se po podu (točno)
55. Kako se zovu zrakoplovi koji vatrogascima pomažu gasiti velike šumske požare?
- hidroavioni
 - kanaderi (točno)
 - jedrilice

56. Kod pojave grmljavine najbolje je:
a) skloniti se u kuću ili auto (točno)
b) skloniti se ispod stabla
57. Ako se tijekom grmljavinskog nevremena nalazimo u šumi najbolje je:
a) skloniti se u nižim dijelovima šume ispod grmlja ili nižih stabala (točno)
b) skloniti se u višim dijelovima šume ispod visokih stabala
58. Ako se u trenutku nastanka potresa nalazimo u zgradi, najbolje je:
a) brzo izići iz zgrade (točno)
b) ostati u prostoriji i pokušati se zakloniti od ozljeđivanja
59. Ako se u slučaju nastanka potresa nalazimo na otvorenom prostoru najbolje je:
a) skloniti se uz zgrade i ispod stabla
b) odmaknuti se od zgrada i stabala (točno)
60. Mjesto u zatvorenom prostoru koje nas najbolje štiti od nezgode u slučaju potresa je:
a) na krevetu
b) u ormaru
c) ispod stola
d) ispod kreveta
e) u dovratniku vrata ili prozora (točno)
61. Ako u vožnji automobilom osjetimo potres, moramo:
a) nastaviti vožnju
b) zaustaviti automobil (točno)
62. Ako se nalazimo zatrpani u ruševini uslijed potresa, najbolje je:
a) neprestano glasno vikati
b) lupati tvrdim predmetom po zidu ili metalu jer se tako zvuk najbolje prenosi (točno)
63. Što je potrebno napraviti čim prije u kući/stanu nakon potresa (pod uvjetom da građevina nije jako oštećena i da nema ozlijeđenih osoba)?
Isključiti struju, plin, vodu i zaključati stan/kuću i uzeti komplet za nesreće.
64. Kako se zove postupak kada ljudi zbog ugroženosti nekog područja moraju napustiti to područje?
evakuacija
65. Što je to evakuacija?
Planirano i organizirano premještanje ljudi s ugroženog na neugroženo područje.
66. Ako se evakuirani ljudi duže ne mogu vratiti kući što se za njih organizira?
zbrinjavanje.
67. Što je to zbrinjavanje?
Briga o ljudima do prestanka opasnosti. Potrebno je osigurati vodu, hranu, smještaj i zdravstvenu skrb.

68. Što je najvažnije ponijeti sa sobom ako nas evakuiraju?

- a) mobitel
- b) važne lijekove
- c) voda u boci
- d) hrana s dužim rokom trajanja
- e) važne dokumente
- f) ključevi kuće
- g) komplet za prvu pomoć
- h) rezervnu obuću i odjeću
- i) novac

69. Što znači pojam „opasne tvari“?

To su one stvari koje u slučaju nesreće mogu imati štetne posljedice na zdravlje ljudi i okoliš.

70. Koje su to najopasnije (najotrovnije) „opasne tvari“?

Eksplzivni, otrovne kemikalije, radioaktivne tvari...

71. U kojim agregatnim stanjima mogu biti opasne tvari

- a) plinovitom
- b) krutom
- c) tekućem

72. Kako se u prometu označavaju razne vrste opasnih tvari?

a) Eksplozivne materije i predmeti.

b) Zapaljivi plinovi

c) zapaljive tekućine

d) Zapaljive krutine

e) Otrovne tvari

f) Zarazne tvari

g) Radioaktivne tvari

h) Opasno po okoliš

73. Što je posao policije?

- a) uveseljavanje građana
- b) gašenje požara
- c) zastrašivanje građana
- d) pružanje pomoći i zaštite (točno)

74. Što bi se dogodilo kada ne bi bilo zakona i policije?

- a) bilo bi lijepo, sve bez ograničenja
- b) svi bi uživali i radili što god hoće
- c) bio bi kaos, neredi, kriminal i strah (točno)

75. Policijska Marica je :

- a) službeno policijsko vozilo za prijevoz osoba (točno)
- b) sestra od Ivice
- c) pepeljara
- d) profesionalni pribor za spašavanje

76. Na raskrižju gdje je promet reguliran semaforom, sigurno je prijeći cestu:

- a) kada je na semaforu upaljeno zeleno svjetlo (točno)
- b) kada je na semaforu upaljeno crno svjetlo
- c) kada je na semaforu upaljeno žuto svjetlo
- d) kada je na semaforu upaljeno crveno svjetlo

77. Što djeca moraju imati na glavi kada voze bicikl na javnoj površini?

- a) zimsku kapuljaču
- b) skijašku kapu
- c) sunčane naočale
- d) zaštitnu kacigu (točno)

78. Pješaci u prometu moraju se kretati:

- a) po cesti
- b) po zidiću
- c) po nogostupu (točno)

79. Koje grane (vrste) policije postoje :

- a) Temeljna policija (točno)
- b) Gorska policija
- c) Aerodromska policija (točno)
- d) Tranzitna policija

80. U slučaju saznanja za nasilje, potrebno je

- a) okrenuti glavu na drugu stranu
- b) uključiti se u nasilne aktivnosti
- c) prijaviti nasilje (točno)
- d) šutjeti i trpjeti

81. Što je vandalizam?

- a) pisanje grafita i uništavanje stvari (točno)
- b) ples sa zvijezdama
- c) noćni izlazak iza 23.00 sata
- d) jurnjava motorom bez vozačke dozvole

82. Koje su kazne za počinitelje vandalizma?
a) platiti štetu i propisanu kaznu (točno)
b) odlazak u zatvor
c) progonstvo na pusti otok
d) nema kazni
83. Daktiloskopija se bavi:
a) proučavanjem otisaka dlanova
b) proučavanjem otisaka prstiju (točno)
c) proučavanjem otisaka tabana
d) proučavanjem otisaka lica
84. Do koliko sati mlađi od 16 godina smiju biti vani bez pratnje roditelja ili osobe u koju roditelj ima povjerenja?
a) do mraka
b) do kada žele
d) do 24,00 sata
e) do 23.00 sata (točno)
85. Kome se ne smije prodavati alkohol i točiti alkoholna pića?
a) mlađima od 14 godina
b) osobama starijim od 18 godina
c) osobama mlađim od 21 godine
d) osobama mlađim od 18 godina (točno)
86. Kako alkohol utječe na sposobnosti vozača?
a) vozi polako i oprezno
b) vozi bolje i brže
c) vozi nesigurno i opasno
d) vozi isto kao da i nije pio
87. Što je jedan od glavnih uzročnika prometnih nesreća?
konzumiranje alkohola
88. Što sve spada u alkoholna pića?
pivo, vino, žestoka pića
89. Kada se smatra da je osoba pod utjecajem alkohola ako upravlja vozilom?
Kada se analizom krvi ili urina mjerenjem utvrdi da je udio alkohola u krvi iznad 0,5 promila.
90. Koliko puta se povećava opasnost od prometne nezgode kod 0,8% alkohola u krvi?
10 puta

91. Koliko puta se povećava opasnost od prometne nezgode kod 1,2% alkohola u krvi?
35 puta
92. Koliko puta se povećava opasnost od prometne nezgode kod 2,0% alkohola u krvi?
80 puta
93. Što u prometu obilježava termin „zebra“?
a) životinje na cesti
b) obilježeni pješački prelaz (točno)
c) prugaste automobile
94. Ukoliko se nađete u blizini ubojitih sredstava (metaka, bombi..) što je potrebno učiniti?
a) ne prilaziti
b) zapamtiti ili obilježiti mjesto
c) obavijestiti policiju ili odrasle osobe
d) sve navedeno
95. U slučaju da se dogodi nesreća kako ćemo čim prije doći do potrebnih informacija, uputa i obavijesti (ako izuzmemo ljude koji se bave zaštitom i spašavanjem)?
Putem medija-radio, televizija...
96. Znakovi šoka su:
a) nemir, uzbuđenje, strah
b) blijeda hladna koža, ljepljiv znoj, žeđ, ubrzan puls, ubrzano disanje
c) mučnina, povraćanje, prestanak mokrenja
d) a + b (točno)
e) a + b + c
97. Za opekotine NIJE TOČNO:
a) mogu biti izazvane toplinom, električnom strujom, kemijskim spojevima
b) ponekada je dobro na opekotine staviti maslinovo ulje (točno)
c) ponekada je potrebno ukloniti nakit i odjeću opečene osobe
d) opečene udove potrebno je imobilizirati
e) opekotinu je potrebno prekriti sterilnom gazom
98. Pri imobilizaciji osobe s ozljedom kralježnice treba minimalno:
a) jedan spasitelj
b) dva spasitelja
c) tri spasitelja
d) broj spasitelja nije bitan
e) šest spasitelja (točno)
99. Spoji u parove:
a) bočni položaj
b) polusjedeći položaj
c) položaj na leđima sa savijenim nogama u koljenima
d) ležeći položaj s ispruženim nogama
B-A ; D-C

100. Crveni križ dobio je Nobelovu nagradu:

- a) za medicinu
- b) za fiziku
- c) za mir

101. Crveni križ je sastavni dio:

- a) hitne pomoći
- b) vatrogasaca
- c) civilne zaštite

102. Tko NE smije koristiti znak crvenog križa?

- a) vozila hitne pomoći
- b) veterinarska vozila
- b) bolnička vozila

103. Načelo Crvenog križa nije:

- a) humanost
- b) dobrovoljnost
- c) upornost

104. Koliko ima krvnih grupa?

- a) 4
- b) 6
- c) 10

105. Gdje je sjedište Međunarodnog Crvenog križa?

- a) u Zagrebu
- b) u Briselu
- c) u Ženevi

106. Koliko puta godišnje žene mogu darivati krv?

- a) 5 puta
- b) 4 puta
- c) 3 puta

107. Sedmog travnja obilježava se:

- a) Svjetski dan zdravlja
- b) dan zaštite leptira
- c) Prvi maj

108. Što radimo s osobom koja je bez svijesti i ne diše?

- a) sjednemo i plačemo
- b) zovemo hitnu pomoć i započnemo s oživljavanjem
- c) vrištimo

109. Prva pomoć kod opekline je:

- a) namazati ribljim uljem
- b) namazati maslinovim uljem
- c) hladiti vodom 10 minuta

110. S koliko godina se može postati spasilac života na vodi?

- a) 16
- b) 18
- c) 21

111. Uloga Crvenog križa u poplavama je:

- a) dostava hrane, vode i evakuacija
- b) raznošenje pisama i paketa
- c) čišćenje podruma

112. U kriznim situacijama Crveni križ NE radi:

- a) psihosocijalnu pomoć
- b) Službu traženja
- c) privođenje osumnjičenih

DA/NE PITANJA

1. Da li u slučaju bilo koje nesreće možeš nazvati jedinstveni europski broja za hitne službe 112 ? DA
2. Smijemo li u slučaju požara u zgradi koristiti dizalo (lift)? NE
3. Smije li se ljeti paliti bilo kakva vatra na otvorenom prostoru? NE
4. Smijemo li u trenutku trajanja potresa koristiti dizalo? NE
5. Smijemo li u trenutku trajanja potresa koristiti stepenice? DA
6. Smijemo li odmah nakon potresa za izlazak iz zgrade koristiti dizalo? NE
7. Smijemo li nakon potresa za izlazak iz zgrade koristiti stepenice ukoliko one nisu urušene ? DA
8. Smijemo li u slučaju potresa zaustaviti automobil na ili ispod mosta ili vijadukta? NE
9. Ako se nalazimo zatrpani u ruševini uslijed potresa, smijemo li koristiti upaljač ili šibice? NE
10. Da li je nakon potresa potrebno u kući/stanu isključiti struju i plin? DA
11. Da li djeca mogu biti članovi DVD (Dobrovoljnog vatrogasnog društva)? DA
12. Od nesreća koje prouzroče svojim djelovanjem ljudi najučestalije su prometne nesreće ? DA
13. Da li se ubojita sredstva (streljivo, mine, bombe) smiju dirati, rastavljati, udarati bacati u vatru, paliti šibicom...? NE

14. Da li je djeci dozvoljeno igrati se s upaljačem ili šibicama? NE
15. Da li je dozvoljeno tijekom ljeta zapaliti „logorsku vatru“? NE
16. U nekim zemljama se osim znaka crvenog križa koriste i: crveni polumjesec i crveni kristal DA
17. Crveni križ ima 7 načela DA
18. RAZUMIJEVANJE je jedno od načela Crvenog križa NE
19. Crveni križ organizira darivanje krvi? DA
20. Crveni križ provodi program suzbijanja trgovanja ljudima? DA

Kviz pripremili:

Lenjinka Juričić Mamilović,
Voditeljica Službe za prevenciju i pripravnost
Ministarstvo unutarnjih poslova
Područni ured civilne zaštite Rijeka

Dario Tonković, PU primorsko – goranska,
dr Jasna Dokoza Matejčić
dr Vesna Čavar, DCK PGŽ